

Сину Черномірдіна заборонили будувати в центрі Києва

Інспекція Держархбудконтролю у Києві анулювала дозвіл на будівництво багатоквартирного житлового будинку з підземним гаражем на вул. Артема, 84-а. Про це свідчить постановка Окружного адмінсуду. Це було зроблено після позапланової перевірки об'єкта, в ході якої виявлено відхилення здійснюваного будівництва від затвердженого проекту. Одним із засновників фірми-забудовника є син Черномірдіна Андрій.

Онук Єльцина розважається в компанії сербської моделі

Онук першого президента Росії Борис Єльцин-молодший зустрічається з сербською супермоделлю Тамарою Лазич. Дівчина разом із Іриною Шейк є обличчям марки нижньої білизни. Місяць тому Бориса і Тамару помітили на «Формулі-1» в Монако. Спільне фото з коханою онук президента розмістив у своєму мікроблозі, пише «Дни.ру».

11

Відомості.інфо

№25 (717)

3 – 9 липня 2014 року

http://www.vidomosti.info/

На часі

Валерії Гонтаревій доведеться переїммати досвід попередників

У новопризначеного голови Нацбанку є шанс вивести банківську систему України з кризи

Зміна голови Національного банку України в середині червня була очікуваною: після погрому, який влаштував у стінах регулятора Степан Кубів менше ніж за чотири місяці свого правління (це, до речі, рекордно короткий термін перебування на посаді голови Нацбанку), новообраному Президенту довелось терміново позбутися такого менеджера. У призначенні замість нього Валерії Гонтаревій є шанс усе виправити. Але для цього доведеться відмовитися від методів, якими користувався Степан Кубів, і звернутися до досвіду його попередника — Сергія Арбузова, котрий очолював НБУ в 2012–2013 роках.

ПРИПИНИТИ ДЕВАЛЬВАЦІЮ

Чи не головним із «досягнень» Степана Кубіва на посту голови Нацбанку стала глибока девальвація гривні. Національна валюта втратила половину своєї вартості. Не допомогли і масштабні вливання в Україну фінансової допомоги. У травні–червні в країну надійшло більше ніж \$5 млрд, але на курсі це не позначилося взагалі ніяк.

Україні рано чи пізно довелося поступово послаблювати контроль над курсом гривні, визнавав у інтерв'ю газеті «Капітал» экс-голова НБУ Сергій Арбузов. Однак це було зроблено невчасно та занадто швидко, що стало шоком для економіки.

Вести гнучкий курс гривні вимагав Міжнародний валютний фонд (МВФ), але Степан Кубів зробив те, про що його не просили. Відразу після вступу на посаду він заявив, що НБУ не витратить ані копійки золотовалютних резервів для корекції курсу, і свою обіцянку дотримав. Більше того, безконтрольно видаючи банкам десятки мільярдів гривень рефінансування, НБУ практично не стежив за тим, як витрачаються ці гроші. Банкіри ж купували на отримані кошти валюту, заробляючи на зростанні її вартості. Долар стрімко дорожчав, аде попит на нього постійно зростав, а кількість валюти на ринку була обмеженою.

Таке самоусунення Нацбанку з валютного ринку абсолютно невиправдане. Аде саме НБУ повинен визначати правила гри на цьому ринку. Так, як банк це робив до Степана Кубіва. У 2011–2012 роках, коли головою НБУ був Сергій Арбузов, а також у 2013-му, коли Нацбанк очолював Ігор Соркін, вартість національної валюти коливалася на рівні 8–8,2 грн навіть у найважчі моменти, коли населення починало змінювати валюту перед черговими виборами.

Жорстка прив'язка до долара

була необхідною, оскільки економіка України не готова до введення гнучкого обмінного курсу, розповідав Сергій Арбузов у інтерв'ю газеті «Капітал». І з ним важко не погодитися. Тоді у НБУ було розуміння, що різке знецінення національної валюти призведе лише до негативних ефектів. По-перше, до підвищення вартості сировини й енергоресурсів для промисловості. По-друге, до зростання вартості обслуговування валютних боргів, яка стане занадто високою і непосильною як для громадян, так і для бізнесу.

Нарешті, не можна було різко відпускати гривню через те, що налякане населення почне виносити з банків вклади на десятки мільярдів гривень, розповідав Сергій Арбузов. Саме це і сталося цього року: за перших п'ять місяців вклади банків зменшилися на 20%, поставивши банківську систему на межу виживання.

ВАЛЕРІЇ ГОНТАРЕВІЙ ВАРТО ПРИСЛУХАТИСЯ ДО СЛІВ ПОПЕРЕДНИКА

— Нацбанку вкрай важливо не допустити подальшого знецінення національної валюти. Це радить і творець грузинського економічного дива Каха Бендুকідзе, призначений місяць тому радником Петра Порошенка. За його словами, в світі дуже мало країн, здатних вести самостійну валютну політику, більшість же держав просто прив'язує свою валюту до долара. Навіть ті країни, які проголошують вільне курсоутворення, відступають від цього правила. Так зробила Росія, рік тому оголосивши, що її Центробанк практично не втручатиметься в роботу валютного ринку. Нинішньої зими, коли рубль почав тонути, ЦБ витратив близько \$70 млрд, щоб стабілізувати курс. Світовий досвід показує, що це більш ефективна та корисна для економіки країни політика, ніж повне усунення від контролю над валютним курсом.

І вже тим паче новому голові варто припинити безконтрольно видавати банкам десятки мільярдів рефінансування. Шкоду від такої поведінки НБУ визнав навіть Прем'єр Арсеній Яценюк.

«Що більше Нацбанк дає рефінансування, то більше тиск на ринок, то більше може височити курс», — заявив він у травні цього року.

Якщо знову звернутися до досвіду Сергія Арбузова, можна побачити, що в той час, коли він керував Нацбанком, обсяги рефінансування збільшилися майже в двадцять разів. Якщо в 2010 році НБУ видав банкам тільки 5,2 млрд грн, то вже в 2012-му — 97,6 млрд грн. Однак ви-

користання цих грошей було обмежене жорсткими правилами. Тому навіть таке різке нарощування підтримки банківської системи ніяк не позначилося на курсі.

ПРИПИНИТИ «КОШМАРИТИ» БАНКИ

Валерії Гонтаревій, яка сама тривалий час працювала в комерційних банках, добре відомі проблеми, з якими стикаються фінансові установи. Одна з ключових умов надійної роботи банківської системи — це довіра банків один до одного. Без цього фінансові установи перестають кредитувати, проводити платежі тощо — аде нікому не відомо, який банк упаде завтра, тому краще за все посидіти на тих грошах, що є, і нічого не робити. Саме відсутність довіри між банками ледь не паралізувала американську банківську систему в 2008-му, що вилилось у світову фінансову кризу.

На жаль, за часів господарювання Степана Кубіва цієї довіри не стало зовсім. При Кубіві почалося «полювання на вільного» — пошук «конвертаційних центрів», «податкових ям», «спекулянтів», просто переслідування банків, пов'язаних із людьми, що мали стосунки до Парії регіонів. Ніхто з банкірів не міг бути впевнений, що сьогодні не прийдуть із обшуками до нього або до когось із банків-партнерів, що НБУ не оголосить «проблемним» той чи той банк.

Всього за п'ять місяців цього року НБУ ввів тимчасові адміністрації в десяток фінансових установ, причому в кілька великих, таких як банк «Форум» Вадима Новинського або «Брокбізнесбанк», співвласником якого був Сергій Курченко. Перестали працювати банки, які спільно

володіли активами на 40 млрд грн. У результаті Нацбанк був змушений виділити Фонду гарантування вкладів кредит більше ніж на 4 млрд грн — у фонді просто закінчилися гроші для виплати вкладникам.

Зрозуміло, банкрутство — це абсолютно нормальна ситуація в будь-якій країні. Нацбанк вводив тимчасові адміністрації та ліквідував банки і за Сергія Арбузова, і за Ігоря Соркіна, і за їхніх попередників. Але Арбузов і Соркін ніколи не влаштували масової обвали на банки, що призводило б до виснаження Фонду гарантування вкладів. «Проблемні» фінансові установи вичищалися тихо і поступово. Так, у 2012-му були закриті досить великі «Ерде-банк» і банк «Таврика», проте ніякої паніки на банківському ринку це не викликало.

ПІДВИЩИТИ ДОВІРУ НАСЕЛЕННЯ ДО БАНКІВ

Одним із системних напрямків роботи Нацбанку в 2011–2013 роках було виведення грошей із готівкового обігу і залучення їх у фінансовий сектор країни. Паралельно велася робота з дедоларизації економіки.

За два десятиріччя незалежності громадяни країни втратили довіру і до національної валюти, і до фінансової системи в цілому, вважаючи за краще всі заощадження зберігати вдома або переводити в долари та євро. Щоб побороти цей «недуг», Нацбанк збільшив резервування для валютних вкладів, зробивши їх менш привабливими в порівнянні з гривневими, розробив разом із Мінфіном систему продажу валютних казначейських облігацій, почав стимулювати купівлю золотих і срібних інвестиційних монет. Зі свого боку, уряд також працював у

цьому напрямку: з подачі Нацбанку він посилював штрафи для торговців, які відмовлялися виконувати вимогу законодавства і ставити POS-термінали для прийому пластикових карт, що негайно подіяло. Крім того, до 150 тис. грн була обмежена максимальна сума угод, які можна було оплатити готівкою.

Все це дозволило добитися швидкого зростання гривневих депозитів при одночасному скороченні доларових. Так, у 2011 році загальна сума депозитів, розміщених в українських банках, зросла на 17,6%, а в 2012-му — на 15,8%. Все це дозволило забезпечити фінансову систему країни необхідним фінансовим ресурсом. У результаті росло і кредитування українських підприємств: за 2011–2012 роки обсяг кредитів, виданих бізнесу, виріс на 19,9%.

Українці нарешті перестали переводити всі свої запаси готівки у валюту. Кілька років украї спокійної та зваженої політики, яку проводили Нацбанк і уряд, сприяли зростанню довіри громадян до гривні. У 2013 році українці купили валюти на \$2,9 млрд більше, ніж продали, але всього роком раніше цей показник був у 3,5 рази більше. Причому в квітні–липні минулого року наші співвітчизники вперше за довгий час почали більше продавати доларів, аніж купувати.

Проте відмова від цієї політики призвела до швидкого відкочування назад. Як зізнався сам Кубів, виступаючи з прощальною промовою перед співробітниками Нацбанку, з січня по травень українські банки втратили 86 млрд депозитів, або майже 20% усіх розміщених у банках вкладів. Відповідно скоротилися і активи банків.

Гірше того, українці знову кинулися скуповувати валюту. За даними НБУ, в січні–травні населення скупило доларів і євро на \$1,431 млрд більше, ніж продало, що в шість разів вище показника чистої покупки населенням валюти за аналогічний період минулого року (лише \$0,226 млрд).

Зараз фінансовий сектор країни суттєво ослаблений через збільшення кількості проблемних банків, падіння якості активів, відтік депозитів, девальвацію національної валюти. І вкрай важливо не допустити розширення масштабів кризи, не дати українській фінансовій системі звалитися в прірву. Саме такі завдання успішно вирішив Сергій Арбузов, коли керував Національним банком. І саме на його досвід варто звернути увагу Валерії Гонтаревій, відкинувши політичні упередження.

Олександр ОХРІМЕНКО,
економіст
(за матеріалами Aif.ua)

Саркозі затримали для допиту про зловживання владою

Вперше у сучасній історії Франції під вартою перебуває колишній президент. Йому присуджено затримання на 24 години, надалі санкцію можуть продовжити. Саркозі висунули звинувачення у впливі на службовця задля здійснення останнім за винагороду певних дій. Екс-президент Франції потрапив під приціл слідчих під час розслідування можливого фінансування його передвиборчої кампанії. 59-річного політика підозрюють у тому, що в 2007 році він отримав 50 мільйонів євро на вибори від покойного лівійського диктатора Муаммара Каддафі.

Тепер у слідчих з'явилась інфор-

мація про те, що Саркозі через свого адвоката намагався впливати на хід розслідування. За цією версією, екс-глава Франції намагався отримати внутрішню інформацію в одного з суддів, обіцяючи тому взаємін престижну посаду в Монако.

Юриста Саркозі в понеділок теж затримали для допиту.

Згідно з французькими законами, підозрювані у кримінальних справах можуть утримуватися під вартою впродовж 48 годин. Після цього Саркозі мають або висунути обвинувачення, або випустити на волю.

Як відомо, Ніколя Саркозі обіймав посаду президента Франції з 2007-го до 2012 року. Він сподівається

знову перемогти на виборах у 2017-му.

Нагадаємо, торік Саркозі закидали нелегальне фінансування його передвиборчої кампанії найбагатшою жінкою Франції, спадкоємицею імперії L'Oréal Ліліан Бетанкур.

Російський гендиректор «Київстару» вирішив стати громадянином України

Новий гендиректор «Київстару» росіянин Петро Чернишов вирішив попросити про українське громадянство. Про це він заявив на своїй сторінці у «Фейсбуці».

«Я і моя сім'я, самі того не усвідомлюючи, нерозривно пов'язані з Україною. І з Києвом, і з Львовом, із Запоріжжям, Одесою, Івано-Франківськом, Закарпаттям і Харковом — це просто ті міста, де ми часто бували (адже живемо ми тут уже більше ніж десять років загалом!). Мені та дружині дуже не хотілося їхати звідси навіть

за новими подвигами і гарними «компенсаційними пакетами». Постійна поспідка на проживання в нас уже є давно, але це все одно не те», — написав він.

«А що ж ще краще пов'яже людину з країною, ніж громадянство? Так ми разом із дружиною прийшли до рішення, що хочемо стати громадянами України, і це стосується й наших трьох дітей. Зараз збираємо документи у відповідні інстанції, постаріємося якомога швидше їх подати і будемо сподіватися на швидке вирішення питання», — заявив Чернишов.